

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 5 juni 1919 kl. 6 e. m.

Sammanstatta stats- och första lagutskottets nr 3 memorial i anledning av kamrarnas skäljaktiga beslut rörande dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

I en den 9 maj 1919 dagtecknad proposition, nr 401, hade Kungl. Maj:ten, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid m. m.

Häriigenom förordnas som följer:

§ 1.

Värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass, må, i den omfattning Konungen bestämmer, befrias från fullgörande av dem enligt § 27 mom. 1, eller 2 värnpliktslagen åliggande tjänstgöring i fredstid.

§ 2.

Uti § 26 mom. 2 och 3 värnpliktslagen föreskriven uttagning för utbildning till underbefäl eller fackmän skall icke äga rum bland värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass.

§ 3.

Värnpliktiga, tillhörande 1916 års klass, må erhålla befrielse från fullgörande av dem under år 1919 åliggande repetitionsövning.

Från fullgörande av nämnda repetitionsövning må, i den omfattning Konungen bestämmer, uppskov beviljas värnpliktiga, tillhörande 1917 års klass.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

I sammanhang med propositionen hade till behandling förehafts dels herr *Widells* och friherre *Flemings* i anledning av densamma i första kammaren väckta motion, nr 236, däri yrkats, att 1 § i den föreslagna lagen måtte erhålla följande lydelse:

§ 1.

Värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass, vilka före den 1 april 1920 fullgjort minst tre månaders värnpliktstjänstgöring, må, i den omfattning Konungen bestämmer, befrias från fullgörande av återstående tjänstgöring, som enligt § 27 mom. 1 eller 2 värnpliktslagen skolat av dem fullgöras under åren 1918 och 1919;

dels ock följande före den kungl. propositionens avlämnande väckta motioner rörande tjänstgöringen för olika kategorier av värnpliktiga, vilka motioner här behandlats i vad de avse tjänstgöring för 1916, 1917 och 1918 års klasser, nämligen
inom första kammaren

nr 100 av herr *G. Rosén*, som hemställt, att riksdagen måtte besluta, att under år 1919 inga inkallelser av värnpliktiga eller landstormsmän till övningar av något slag må äga rum vid armén eller marinen utom i sådana fall, då så erfordras för bevakning o. d., samt
att, därest för bifall härtill ändring i eller suspension av gällande lagar erfordras, beslut därom jämväl må fattas; samt
inom andra kammaren

nr 181 av herr *P. A. Hansson* i Stockholm m. fl., vilka hemställt, att riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till lag om inställande av värnpliktigas övningar under åren 1919 och 1920:

Under åren 1919 och 1920 skall inkallelse av värnpliktiga för utbildning icke äga rum, därest ej Konungen finner särskilda förhållanden oundgängligen påkalla sådan inkallelse.

Utan hinder av vad sålunda stadgats må inkallelse av värnpliktige ske till det antal, som för vård av hästar och materiel eller för viss säkerhetstjänst vid marinen är oundgängligen nödvändigt;

nr 237 av herr *F. Hamrin*, som hemställt, att riksdagen måtte besluta, att under år 1919 inga inkallelser av värnpliktiga eller landstormsmän till övningar av något slag må äga rum vid armén eller marinen utom i sådana fall, då så erfordras för bevakning o. d., samt

att, därest för bifall härtill ändring i eller suspension av gällande lagar erfordras, beslut därom jämväl må fattas, samt

nr 263 av herr *I. Vennerström* m. fl., vilka bland annat hemställt, att riksdagen ville för sin del besluta att inställa alla militärövningar, som enligt lag skola påbörjas eller avslutas under 1919 eller 1920.

I sitt utlåtande nr 1 i anledning av förevarande proposition och motioner hade sammansatta stats- och första lagutskottet nr 3 hemställt,

a) att riksdagen, med förklarande, att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte med avslag å den av herr *Widell* och friherre *Fleming* väckta motionen för sin del antaga följande

Lag

angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid.

Häri genom förordnas som följer:

§ 1.

Värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass, må, i den omfattning Konungen bestämmer, befrias från fullgörande av dem enligt § 27 mom. 1 eller 2 värnpliktslagen åliggande tjänstgöring i fredstid.

§ 2.

Uti § 26 mom. 2 och 3 värnpliktslagen föreskriven uttagning för utbildning till underbefäl eller fackmän skall icke äga rum bland värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

b) att de av herrar Rosén, Hansson m. fl., Hamrin och Vennerström m. fl. väckta motionerna i vad de avse värnpliktstjänstgöring för 1916, 1917 och 1918 års klasser och icke kunde anses besvarade genom vad utskottet under a) hemställt, icke måtte av riksdagen bifallas.

I en vid utlåtandet fogad reservation hade herrar A. Åkerman, J. Pålsson, J. Jönsson i Revinge och C. Johanson i Gäre förklarat sig vilja bifalla jämväl vad som under § 3 föreslagits och på den grund under a) hemställt, att riksdagen med avslag å den av herr Widell och friherre Fleming väckta motionen måtte bifalla Kungl. Maj:ts i propositionen nr 401 framlagda förslag.

I en likaledes vid utlåtandet fogad reservation hade vidare herrar H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, greve J. W. Spens och C. F. W. Hederstierna under a) hemställt, att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts i propositionen nr 401 framlagda förslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte med bifall till den av herr Widell och friherre Fleming väckta motionen för sin del antaga följande

Lag

angående befrielse för värnpliktiga av 1918 års klass från fullgörande av viss värnpliktstjänstgöring i fredstid.

Härigenom förordnas som följer:

§ 1.

Värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass, vilka under tid före den 1 april 1920 fullgjort minst tre månaders värnpliktstjänstgöring, må, i den omfattning Konungen bestämmer, befrias från fullgörande av återstående tjänstgöring, som enligt § 27 mom. 1 eller 2 värnpliktslagen skolat av dem fullgöras under åren 1918 och 1919.

§ 2.

Uti § 26 mom. 2 och 3 värnpliktslagen föreskriven uttagning för utbildning till underbefäl eller fackmän skall icke äga rum bland värnpliktiga, tillhörande 1918 års klass.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har beträffande punkten a) första kammaren antagit det förslag, som innefattades i den av herr Wrangel m. fl. vid utlåtandet avgivna reservationen, varemot andra kammaren bifallit det förslag, som innefattades i den av herr Åkerman m. fl. vid utlåtandet fogade reservationen.

Med anledning av dessa skiljaktiga beslut har det sammansatta utskottet till behandling förehåft frågan om sammanjämkning av besluten.

Utskottet har därvid funnit, att besluten icke kunna sammanjämkas; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 5 juni 1919.

På det sammansatta utskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Närvarande: herrar Åkerman, Wrangel, Widell, Gezelius, greve Spens, Jönsson i Revinge, Hansson i Stockholm, Söderhielm, Hederstierna och Lindley.
